

דיוקנס בלאטס עדייטס
די וואכנטאג וואכענליך
געגאנגן שטענדיג אונט פרייטאג
אונט קאסטעס
פיר עספעדיי-אונטאגן
גענומען 10 גולדן גולדען-עס-ווער-
אויסגעבן 5 גולדען
פערטע וואך פון 50 קרייטער-
פירס אויסלאנד
גענומען 11 גולדען-עס-ווער-
אויסגעבן 5 גולדען-עס-ווער-
פערטע וואך פון 50 קרייטער-
פירס אויסלאנד

פערמער צייטונג

אויף דיעזע צייטונג סאגן סאגן
יעדען טאג
פאר 10 קרייטער-
אויך דער פרייער-צייטונג-
גענומען מיט דעם בלאטען דעם
דערשטען טעגלעך.

Nr. 69, אכטער יארהאנג, פסט, מיטטוואך כ"ב סיון ה'תל"ד, Pest, den 14. Juni 1876.

פאליטישע איבערויכט.

זייט אנפאנגס דיעזער וואךע רעגנט עס וועדער מיט פרייענעם-דעפעסען. איים דער טר- קרא לופען פארטוועהרענד נאכריכטען איין, דאס דער סולטאן בעשטעלט אים; דען פרייענען מיט דען ערוואלוציאנערען הערצושטעללעך, דא איי- ראפעטשען מעכטע וואללען יעצט דען פרייענען אונט ערפאלג דער פרייענעם-פערמאנדלונגען אין דער טורקיאן בעשראעטע אונט איינשטויולען נאך קיינען שריטט אין דיעזער אנגעלעגענהייט איי- טערנעמען. וואללען אבער דיעזע פערמאנדלונגען גען מיט דען ערוואלוציאנערען צו קיינעם פרייענע- ליכטען איינשלייכע פרייענען, זא ווייל דאן דא טורקיא וועלסט אוהרע נאנעס מאכט איינע גע- וואלט איינענען, אים דא ערוואלוציאן צו בע- קעמפען. —

איז בערטיש יעדען אייגענליך אין דען קריע, צו מארשדען. דיעזען נאמען סערבישען קריענס- רויסטונגען קאנגען וויר נישט גענויגליכע צוועדען. דער סולטאן האט מיך דאהער בעראישטראנט, אייערע האהייט אים אפפעט אונט אייפרישטע שטימפע ציעל דיעזער נאמען קריענס-רוסטונגען צו ערנבען. —

הויפט שפעלעט עס זיך ערשט הערטיש וויא נאדע וויר אנפאנגס דיעזעס מאנאטעס איינעם קרייענע ווארען. פירט נאך-שאקאף וואר פאן איינעם קרייענע גענען דא טורקיא גר שווער צו- ריקוואלוציאן. נאך אים איי-טען וויל בעפאר מאן פאן דעם שטרעק דעם סולטאנס ערפארען האפטע אייסערטע זיך פירט נאך-שאקאף. בינגען אכט טאגען ווער דא ערשטע טערביש-טורקישע שלאכט שטאטעפירענען. נאך-שאקאף וואר דורכ- איינס פיר דען קרייע אונט איינס עס אייך נאך יעצט, ניר דער רוישע קאזיע אונט פיר דא ערוואלוציאן דעם פרייענעם, אד ער דען ערשט זייער יאהרע אין פרייענען פערדענען ווייל.

ווער נון דער סולטאן דען סערביען עטוואס נאכגעבען, דאן ווערדען זיך דיעזע רויסטען דאס זיא דאך דורך אהרע נאמען אונט פרייענען קריענס-רוסטונגען דעם סולטאן שרעקען איינאונען אונט איהם עטוואס אבערייענען קאנטען; ווער איהנען דער סולטאן נישט נאכגעבען, דאן ווער זיך פירט מילאן, עבענזא וויא דא אנפרייער דער ערוואלוציאנערען אן דא אייסוערנען מעכ- דע מיט דען יא-טען זייערען: וועלעט איך וואללעט מיט דעם סולטאן אין פרייענען לעבען אבער מיין פאלק קאן דיעזע אלגעזירטע אכ- הענגענישט פאם סולטאן נישט מעהר ערמאגען אונט וויל דורכאויס דען קרייען, מאן מאנע נון אייך אין בענען אייך מיין פאלק דעם סולטאן נישט דאס-שלינגע ערשטללעך, דאמיט ער אייך אונט עטוואס נאכגעבען.

דא איינערע אונט וואל ווער נישט אבער איין דיעם וויא איהר דאך? זא קאנטע יעצטע דער נאם-ווערע אינע פירסטען מילאן זאנען, אבער איינערע אונט נאך אים אייך דא איינערע איינע ווער שלעכטע קיינע דרייבט דאן דאס סערביען גר גענען דא ערוואלוציאן- גענען מיט דיעזען עס פיעלעסער אין איינער- שטענדיג אים; זינע קריענס-רוסטונגען צו- שרייבען, קיינע דאליט עס פיר וואהר, דאס סער- בינען נישט דא גענוגסטע פרייענענע אכטע גענען דא טורקיא אבער. אייך אבער דא בע- הייפונג, דאס סערביען דען בעשטאלט דער טר- קיא ווינען, קאן מאן גר הערדער לאפען, דא יענע פאם גענוגשטע איינערע אונט. סער- בינע ווייט עס ווער נישט, דאס זיין בעשטאלט גר זא לאנגע אכענענע אונט אונזערע אונט זא לא- גע דא טורקיא שטארק אייך געווערעט בלייבט. אונט גר ווער דען ערפאלג דער טורקיא קאנטע זיך ערשט איין נאמעס סערבישעס קאני- זיך בילדען.

עס ווערט וואל יעדער איין, דאס דא וויי- שיע דער ערוואלוציאנערען ווער בערעכענעט זינד, אלס דא ווינעט דער סערביען; זינע זינד ווייבס- ווער ווער אונטערדרייבט אונט ווערדען פאן דען טורקיען וויא הונדע בעהאנדערליש, ווערדען אבער סערביען אונטער טורקישער אבעראיינשטע זינע לאנגע פרייהייט געניסענע קאנען. סערביען וויל גר אין דראסעס וועלסטענענע קאניזיך בילדען, אונט זא לאנגע עס נישט גענצליך אבריסטעט, קאנען מאן אן זינע פרייענענע גענוגט נישט געווען.

דא פרייענע צייטונג בערדעט: סיסטארק האטע זיך פאריגען פילטאן אין איינע מינישטע- ראשע געמישערט: אייך האלטע איינע קרייע- צווישען ענגלאנד אונט רוסלאנד נישט פיר איי- סאלור, אבער דא איינארהייטיג, ענגלאנד האט וואהר זא רוסלאנד קיין פערטענען, אבער רוסלאנד ווער דורך זינע פרייענען שריפטע אללעס איינערען, אים דאס פרייענען ענגלאנדס צו גענוענען.

איינע זייערע דעפעסע מעלדעט: עס אייזט נון וועדער איין שרייבען דער טורקישען דענע- רונג אן מ'ל אן אנגעלאנגט אין וועלכעס זיא פאן סערביען גענעליכע אבריסטונג, אנערקענענע דעם נייען סולטאנס אונט ענדליך דא פאללשטענע- דינע צאהלונג דעם רויסטענענע טורבישעס פער- לאנגען, (בעקאנטליך מיט סערביען יעדעס יאהר איינע בעשטעסטע שטימע דעם סולטאן אלס פרייבויט ארע" שטימע" ערפאללען).

אין איינערען קאמפט איינעם דיעזע נאנעס סערבישע קריענס-רוסטונגען האכטע לעבענדי- פאר, מאן ווייט, דאס דא ביז הערענען קריענס- רויסטונגען איינערע פיעל סערבישעס אונט רוס-י-שעס געלר קאסטען, רוסלאנד אלליין זאלט עס מיליאנען בילדע זא דיעזען סערבישען קריענס-רוסטונגען איינערענע האבען מיט נאמעס אנטשטענענע באכטע סערביען איינע 50000 מאנ שטארקע איינע עראמפען דער בערוהטע קאנאנע-ניעסער קרישע האט אן סערביען איינערע פיעל ענדע פרייענעס. אונט נון אייך איינמאל מיט סערביען זאנען; וויר מאכען זא סיינע קריענס-רוסטונגען וויר שפיעלען גר צו איינערענע איינערען אין טאנעס פאלדאנע-שפיעל; אללע בילדען אונט אללע קרייפליכע אונט אוהרע

איינע נייעסע דעפעסע מעלדעט: אין דער טורקיא ווערדען יעצט ווייטע פארשטרעטלי- כע טיערינגען איינגעפירט ווערדען, פאר אללע וואל איינע קאנטע-טורקישען פרייענענע ווער- דען, נאך וועלכער אויך דא טורקיא איינען רייכס- טאג אונט איין פערמאנענטישע טייעסטע-יאנס אבער וואל, (ביז יעצט ווארען נאך דא טורקיא אונט רוסלאנד דא איינענען אכטאלישע שטאט- טען אין אייראפא, נון ווער אייך דא טורקיא אין קאנטע-טורקישע שטאטס — אונט דא פאנע אים; וואס ווער רוסלאנד הייען זאנען?)

פערשידענע ניוואנקהייטען.

*** (ד י א ל י ב ע ד א ל ע ר י ו י כ ס - ט א נ ס - פ א ר ט י י א) הייליג אס 12 דיע - זעס איינע בעראטהונג אב. ביא דייער געלעגענ- הייט ווארדע בעשלאסן דאס פאר דען פערטן דעס רייכטאמעס נור נאך פאלגענדע נעזעצע צו פערקאנדלונג געלאנגן ווערדן: (1) דאס ארראנדרונג (אברודונג) דער קאמיטאטע: (2) דאס נעזעצע איבער דאס טעמט-אר-ארשייא-אר-אנד קראנטשטאט-מאשער באנוגען דאס נייע וואכער-נעזעסן ווערד אלווא ערסט אס הערבעסע פערקאנדלונג ווערדן. מיט איינעם נעזעסען וועלכעס אנהען ניכט פירט ווערס איוט א-יילט מאן עבן ניכט. נלירך נען בענדונג דעס דעם זעצעס איבער דאס אברודונג דער קאמיטאטע ווערד דער מיניסטער-פערזענדעס איבער דער האל- טען איבער דען שטאנד דער איינשטאלישן א-נעלעגענדישען ער ווערד דען בעניין פיהרן דאס דער מיניסטער דעס איינערן נ'כ ט ס מהיט: אהנע נלויבט ווערן איך אהין אלס אונארשייע מיניסטער-פערזענדעסן איבער אללע צו פער- שטענדונגען דא נאך אנדראשי בייע אלא ווערן שרייטען דא איינשטעסן אונארנס צו ווא- רען זוכט. מאן איז איך דייער אבער איבע- ארדעט דער פערשטאנט.**

*** (ד י א ל י ב ע ד א ל ע ר י ו י כ ס - ט א נ ס - פ א ר ט י י א) פל א ט מ ע פ ל א נ צ - ב ע 11) דען רייכטע איוט אין ווען דער געטוישט פלוצלינגעמיניסטער פיהרער פון האל-ע נעטהאן פאלטערן געשטארבען ער וואר ווי- אור אונד בעוואונטעס בלאס איינע ציממער אין דעם ווענער האטעל צו אונארשייע קארטיע דער דייער וואללטע איהם עבן איינע פאר- בריק איבערבענען אפגעטע צו דייערס צייעע דאס מהיט אונד פאנר זיינען עררן טארט איך דעם קאנפאע ווענער. דער מיניסטער האטען שאן וויט לאנגע איין שטארקעס מאגענ-לייערן דאס אין ווענער צייט איםמער שטענדעליכער ווארדען ווען פאר מוסעע מאן פאלטערן איי- נעשרעטען ווען דא דער דייער איינע פערטע שטינדע פיהרער אים ציממער וואר ווי דער מי- ניסטער נאך אן זיינעם שייבט וויסע זאס אינר א-ר שייטען עס ווארדען אפאשט פלענע ערעט הערבייגעווען דאך בלעבען אללע פערזיבען דען איינלוקליכען ווענער צו ערזויגענען אהנע ער- פאלן. דאס באבער דעם פערשיידענען מיני- טערס ווארדע אס 12-טען דייערס פאס קאווער אין בעראנדער ווארדיגען עספאנגען דער קאווער דריקטע העכטיא ווי מוסליר אים איבער דען**

פלאטערן איינערטענען טאדעספאלל איינעס ווענער שרייטען מיניסטער.

*** (ד י א ל י ב ע ד א ל ע ר י ו י כ ס - ט א נ ס - פ א ר ט י י א) הייליג אס פאל- נערדען וודע-מארה. אין בערענפארשייען (עס- טערדור) וואונגע אין ווישער הייזער נאמעס מארקס הי ב ש. דייער בלעבס צוואהנדרך דאס נאנע וואכע הונדורף איך ווענער הייז- הייזע אינר קעהרעט ערסט דאננערשטאט אבערנס אין ווען וואה-איש צי זיך אס א פרייע וי- נער פאלטע דען שיער דאננערשטאט אהנע דאס מארקס היבט היימטקאמטען ווערע עס ווא- בערניס פרייטאן מיטמאן אינר דער ארמע הי- ווער ליעס זיך נאך איםמער ערע זעהנע ווע- פאמליע וואר הייריכער אין נראסער וודע אינר מאכטע ביא דער פארלייא דא איינע זין ווא- דען שאנארמטען איינעווענדעט אים דען פער- שיידנדיגען הייזער איינשטען דייער וודע- שרייטען דאס נאנע נענעד. איינשטענדערע אבער דאס האנען ווארדען איינע יעדאך איינע שיער דאס פערשיידנדיגען איינשטען צו קאנגע- אס ווי פארדען יעדאך געלויבעט אין איינער זאנר-רובע איינען טאדען קארפער דער אבער ווער צעשטאנען אינר צעשטאנען וואר איבער- דייעס ערערטע מאן אס האלע וואטעע מיט בליט איינשטענדערע שטרייען ווארנס צו שלעסען איוט דאס דער טאדעספאלטע איך ערזייגט ווארדען ווארשיינליך האבען דאס פלענע שטייע אינר שטייע ווענע ניכט זאליק אין ערע געמאכט וועהאלט דער מארדעס הענוועבען ווערד ווערען פארשטעט. דאס פרייא ערמאנגעט אין דעם איינשטענדען אירען מאן מארקס הי ב ש. אן דעמוטלעכע טאנע ווארדען איך דער מארדע צי שאנאנע דעם דאס עס ווער אללע בענייען פארהאנען דעם דען דען מארה בענא- נען פלירן ווענע זעהנע נאך איםמער נאך א- פערבענען וואס איך יעדאך פאר דער נע- טען שטארקע קייט געשטען דרוקעס.**

*** (ד י א ל י ב ע ד א ל ע ר י ו י כ ס - ט א נ ס - פ א ר ט י י א) פל א ט מ ע פ ל א נ צ - ב ע 11) דען רייכטע איוט אין ווען דער געטוישט פלוצלינגעמיניסטער פיהרער פון האל-ע נעטהאן פאלטערן געשטארבען ער וואר ווי- אור אונד בעוואונטעס בלאס איינע ציממער אין דעם ווענער האטעל צו אונארשייע קארטיע דער דייער וואללטע איהם עבן איינע פאר- בריק איבערבענען אפגעטע צו דייערס צייעע דאס מהיט אונד פאנר זיינען עררן טארט איך דעם קאנפאע ווענער. דער מיניסטער האטען שאן וויט לאנגע איין שטארקעס מאגענ-לייערן דאס אין ווענער צייט איםמער שטענדעליכער ווארדען ווען פאר מוסעע מאן פאלטערן איי- נעשרעטען ווען דא דער דייער איינע פערטע שטינדע פיהרער אים ציממער וואר ווי דער מי- ניסטער נאך אן זיינעם שייבט וויסע זאס אינר א-ר שייטען עס ווארדען אפאשט פלענע ערעט הערבייגעווען דאך בלעבען אללע פערזיבען דען איינלוקליכען ווענער צו ערזויגענען אהנע ער- פאלן. דאס באבער דעם פערשיידענען מיני- טערס ווארדע אס 12-טען דייערס פאס קאווער אין בעראנדער ווארדיגען עספאנגען דער קאווער דריקטע העכטיא ווי מוסליר אים איבער דען**

פאלליעטאן.

רייכטמוס אונד ווענעטהומ.

(22-טע פארשעצונג.)

וועלשען אויף איינער מוסטער איינע נוסע ער- ציעהרן אירער טאכטער. געוואלנדלך מוס דאס מוסטער דעם טאכטער געהאבען. ווייל דאך דייער זיך פיר נעבול- דעסער האלט אונד שאן אללעס בעסער צו פערשעהען נלויבט אלס אירער אלטע מוסטער. דען דא אלטען קאנטען א דען נייען פארשיירט ניכט - אלס נון רעינא אירער מוסטער אן נאכדענעד וואר וואנעט דא ווייסט דאס וואס מאסא אין ווערע דאס בולד ניכט הייטועוועפען. איך קאנן א נוס מאלען איך ווערע אים דעם ווישען קאסע-מפעע אין שאנעס האאר באכען.

ווען אונד איך ווענע הענגע עס אין מיניעס שלא-צוממער אויף זך ווא עס אויף ווע- געטא קאנטען דייערע נעשפיען ניכט מערה אהא- רען ווא געשולדיגעט זיך אונד ניגן איך איר צומ- עס מהא איר ווענע דאס זיך ווענען אן העצלאך נע- ציינט האטען דאס ווא ניכט איינמאל דא שוואכע צעיש- לוכס מוסטער שאנען. - בארד קאט נון איך רעינא צו געטא מוס דער מילרונג. דאס עס אירער גערלך נע- לונגען אויף. דאס פארטעה דער נראסמפעע צו ענט- פיענען.

וואר וואנע דער רעינא ווענע דאס איך אין ביים הארע צו פארעכטע דורך ווער ווייס אב דא דורך דא ענטפערטען דייערע העלרעס. ניכט איך דאס נלוק

ניגן נעזעצטע זאס איינשטען אן דעם בעשטימט- טען טאנע דען פרייערהייט: דאס דאסע טראס מיט איינעם נראסען פערזענדלעכען ברייער אללען אינ- דען פרייערהייט און נלויבטעס מאן דען מאן איי- פאנגען צו קאנגען וועלכער דייערע איינלוקליכען דאסע 4000 נלירען ערשפאסען וואללטע. דאך דאס פארלייא וואס זיך אומאנסט אב אן עינעמאנ- ערשיינען וואר אים דען ברייער דער דאך נאני- ווא איין נעלר-בייער פערזענדלעט וואר אן עספאנגען צו נעהמען איינע טאנע שפעטער עינעם דא דאסע וועדער מעהרעכע ברייעס פאר אן איר פארזעהען נעמאכט ווארדען דאס ווא דער פארלייא פאן דער זאכע וואנע איינע איינע ערשטאטעטע האבען איבערדייעס ווארדע אירר מיט דער ערשטער געשרייעט ווענען דאס 4000 נלירען ניכט אין איינע אנדערן פרייערהייט בריינט וועדער מאכטע זיך דאס פארלייא איך דא פיסען איך דייערע פרייערהייט ווארדע אים- היינט. דא דאסע ערשיינען געשרייעטע מיט דעם נראסען פערזענדלעכען ברייעען אין דער האנר דאך עס ערשיינען וועדער געמאכט אים דאס נעדר אבציהאלטען איינע טאנע שפעטער דעצעהאלטע דא פארלייא דא וואללטע פאס שפעטען שטארקע אין דען האך היינטערנדיגען דאס בעניגענטע איר פאלטערט דייער פארשענדלעכע מאנען דער אירר אין פאס מיט פארלייא אין דא איינע שטייע- טען וועדער מאכטע זיך דא פארלייא איך דא נייע דאך דער פרייטערליכע פארלייא מאנען וואר בריינגעס איינשטענדען דייער טאנע יעדאך וואר דא פארלייא אן נליריקן דען געוואנטען געשטען גערלך איינשטענדען - אינר דייערע געוואנטע מענט אים קיין אנדערע אלס - דא א פאלליעטע און צעל בייס פאלייא מאנען מאכטע געלירד ערמאנגעטעט מיט דעם שטייע- מעדבען ענער דאסען דאס שטייבענע מעדבען פער- שטייטע איהם ווארדען דאס אלס דא דראה- ברייעעט וועלכע דאס פארלייא פאן איר נעלכטע געשטייענען ווארדען דאס האטען ווע- ביא קיינע אנדערע אכוכטי אלס צו בענייענען ווא איינע פארלייא אן דאס פארלייא איהר דען פערפאלגען איינשטענדען נון האט ווא דען בענייען דאס ווא איינשטענדענע פא- לייא דאך ברייכטאר איוט דא דא דען נעקעהר- בליעט פערפאלגען ווארדען וואר אין איינשטע- שטייבענע מעדבען ענדרעקט האט דייער טראס הרשפע דער נאך ווערדען דאסען איינשטע- הייערע צו שטעהען קאנטען אין דער היינט- שטארט געוועלשען נעמליר וויט איינע וואכען מעהרערע מאנאטען אונד דעשטרייעט ברייעטע

דייערע היינעס ענטפערטע וואיס וועלכט דא דאס בולד דער נעזעצטע וואס איינע סאך פערזענדע- וואיס האטע דא ניכט דען ערלעך שפאלן ווערן בעבער צו דייערס בולדע הונדערטן אינר אויס צו ער- צעהלען ווער דייער נראסמפעע וואר ווע- איר האבע עס ווי שאן נעמאנע (ערוודיעטע רע- נוא) ווייל איר עס אס לעבספען ועלכט פערנסעטן מאכטע דאס איר אלס איין נעבארען ביי- ווערן אונלוקליכע וואר ווע- איינע ווארן הייטע וואס איין לעבען צו קיי- נער פיייען געשאלטונג קאספען לאכט, דאס לעבען איינער פרייא בעניינט מיט דער ליע- בע אירערס מאנגעס אינר נעהס דארין איך וואר ווען ווען איך איינע ברייסען ליעבען ווייערע דאס פערדעט נאטען וויסע מיר מייע ווארדען ניכט נאך מער אויף. עראייננעט מיר ניכט אן מיניען ברויער ווע- דייערן ברויער פערזעהען איך דאס ער דען מויה הייצה האטען ווע- אהנע דא אנטווארעל אבצו-ווארפען וועסעס זיך רעינא צום קלאווער אונד שפאלטע איינע וואנדיגע שאנע איי- אויס איינע קאפע דער ווי-דאקסא דער עבן בייא פרייא היישפולדער צו בעזענע וואר ווא איין נראסע- מייק- פיינע אונד בענאב דא דאס דאס איינע דער פאר- טען אום רעינא אים שפעלען אנציהאלטען רעינא פאר- זיך דארווער וער נעשייבטעל אונד בעללייפעט דאס שפיעל אויך מיט אירערס הערליכען נעוואנ.

וואס נעבען דא מיר פיייליקן היישפולד (וואנעט